

Ekosofias Nyhetsbrev

OKTOBER 2017 - TJUGOFEMTE ÅRGÅNGEN

SVENSKA KLIMATUTSLÄPPEN FORTSÄTTER ATT ÖKA

De svenska utsläppen av växthusgaser ökade med 2,8 procent under det andra kvartalet i år. Utsläppen ökade från uppvärmning av bostäder och lokaler, men minskade från tillverkningsindustrin och personbilstrafiken. Det visar statistik från SCB som redovisats till Naturvårdsverket. Främst är det utsläppen från transportbranschen som ökar (+14 procent), huvudsakligen inom utrikes sjöfart. Utsläppen från el- gas och värmeverk samt vatten, avlopp och avfall ökar med 3,7 procent. Lägre medeltemperaturer under andra kvartalet, jämfört med 2016, ledde till ett ökat behov av uppvärmning. Utsläppen från tillverkningsindustrin minskade med 3,5 procent kopplat till lägre produktion, främst från tillverkning av raffinaderier och kemikalier, samt transporter. Hushållen minskar sina utsläpp vilket förklaras av förändrad bränsleanvändning i personbilstrafiken.

"UTREDNING MISSAR VIKTIG DEL AV KLIMATANPASSNINGEN"

Regeringens klimatanpassningsutredning får efter en remissrunda skarp kritik från berörda myndigheter, som menar att förslagen är alltför begränsade då de bara gäller nya byggnader.

– Synd att man inte har löst huvudfrågan, hur vi ska klimatanpassa befintlig miljö, säger Ann-Sofie Eriksson som arbetar med säkerhet och miljöfrågor på SKL, Sveriges kommuner och Landsting till Sveriges Radio. Regeringens utredare Eva Eriksson menar att det var av tidsbrist som klimatanpassningsutredningen valde att begränsa förslagen till att gälla enbart ny bebyggelse.

Sveriges Radio

VAR TIONDE FARTYG BRYTER MOT SVAVELREGLERNA

10-15 procent av alla fartyg som är ålagda att följa det nya svaveldirektivet fuskar. Det kan Johan Mellqvist på Chalmers konstatera, efter att ha gjort fjärrmätningar av utsläppen från fartyg sedan de nya reglerna infördes. Bland de fartyg som fuskar kan man se att vissa rederier verkar ha satt fusket i system. Man kan också se att sällankommande fartyg, som kryssningsfartyg, oftare bryter mot reglerna. Fartyg på väg ut från hamn visar sig också ha större utsläpp, då de inte riskerar ombordbesiktning.

DIESELBILAR BORT FRÅN PARIS GATOR 2024

Dieseln ska bort redan till OS 2024, och om tolv år är inga fossilbilar välkomna i Paris. Det säger borgmästarens kontor i ett försök till klargörande efter olika signaler om förbud. En kommuniké från borgmästarkontoret formulerar det enligt franska medier inte som ett "förbud", men klargör att dieseldrivna fordon ska vara borta från den franska huvudstadens gator redan till sommar-OS 2024. Och allt bensindrivet ska vara historia sex år senare.

LIVSCYKELANALYS KLARGÖR:

ELBILARS CO₂-UTSLÄPP ÄR BETYDLIGT LÄGRE ÄN DIESELBILARS

Kritiska röster har hävdade att elbilarnas positiva climateffekter vid körning äts upp av en energislukande tillverkningsprocess. Men en ny studie, som utgår från livscykelanalys, visar att så inte är fallet.

Under det senaste året har elbilars klimatpåverkan debatterats. Kritikerna menar att tillverkningen av bilarnas batteri är en process som är så energi- och resurskrävande att den åter upp de positiva climateffekter, i form av kraftigt reducerade koldioxidutsläpp, som elbilar har jämfört med fossildrivna bilar.

·EKOSOFIA·

Men en ny studie visar att en europeisk elbil i genomsnitt släpper ut 50 procent mindre växthusgaser än en dieselbil, även om man tar hela livscykeln i beaktande.

Studien som genomförts av forskare på det belgiska Vrije-universitet, på uppdrag av tankesmedjan Transport & Environment, visar att även de elbilar som drivs av kolintensiv energi släpper ut mindre växthusgaser än dieselbilar. Som exempel tar studien upp Polen, ett land där en stor del av energin kommer från kol. Trots detta orsakar de polska elbilarna 25 procent mindre utsläpp än dieselbilarna, även om man tar med hela livscykeln, från batteritillverkningen till bilarnas totala energikonsumtion, i beräkningen. I Sverige, som har Europas renaste el, var skillnaden på utsläpp mellan en dieselbil och en elbil hela 85 procent.

I takt med att andelen förnybar el ökar så kommer också utsläppen från batteritillverkningen minska menar forskarna.

Aktuell Hållbarhet

LYCKAD SAMORDNING AV VARUDISTRIBUTION I KUNGSBACKA

I november 2016 började de 120 måltidsverksamheterna i Kungsbacka kommun att ta emot samordnade leveranser. Före införandet stod de tre största leverantörerna för 430 lastbilsleveranser i veckan. Under det gångna året har måltidsverksamheterna istället tagit emot i snitt 170 leveranser i veckan med biogasdrivna lastbilar.

– Vi har kunnat se att många i köken uppskattar det nya sättet att arbeta. Varorna kommer samlade, på förutbestämda tider och det blir färre avbrott i arbetet. Personal i småskaliga kök säger att det är lättare att planera och beställa färskvaror nu när de inte behöver tänka på kravet från leverantörer om orderns minsta värde för utkörning, säger Joakim Carlsson, logistiker på Kungsbacka kommun.

AMAZON UTMANAR GOOGLE – VILL VARA BÄST PÅ FÖRNYBART

Trots Trumps kolentusiasm och klimatförnekande visas ett stort intresse för vindkraft och solenergi från företag med hållbarhetsmål, särskilt teknikföretag, som tävlar i att bli bäst på hållbarhet och förnybart.

– Detta kommer att driva på utvecklingen av fossilfritt oavsett statliga subventioner. Hållbarhet är en viktig drivkraft, säger Kyle Harrison, analytiker på Bloomberg NEF.

ALLT FLER FÖRETAG SÄTTER INTERNT PRIS PÅ KOLDIOXID

Allt fler företag världen över sätter ett internt pris för koldioxidutsläpp i sina affärsplaner. I nuläget är det nära 1 400 företag globalt sett som tillämpar internprissättning av CO₂-utsläpp, vilket är en ökning med 11 procent sedan 2016. Företagen ser det som ett sätt att hantera risker framtida kostnader för koldioxidutsläpp, för att driva på arbetet att minska egna utsläpp, men också för att hitta nya affärsmöjligheter. Det framgår av CDP-rapporten Putting a Price on Carbon.

SVENSKA BOLAG BÄST I VÄRLDEN PÅ ATT RAPPORTERA OM FN:S HÅLLBARHETSMÅL

Svenska företag ligger i topp globalt sett när det gäller att inkludera information om FN:s globala hållbarhetsmål i sina hållbarhetsredovisningar. 60 av de totalt medverkande 88 svenska bolagen omnämner hållbarhetsmålen visar en studie av KPMG. Det innebär 68 procent att jämföra med det globala snittet på 39 procent.

– Hållbarhetsfrågor är ständigt aktuella i Sverige och om man ligger långt fram i sitt hållbarhetsarbete så kan man inte ha missat FN:s hållbarhetsmål. Dessutom har vi några bolag i Sverige som var väldigt tidiga med att koppla målen till sin verksamhet och detta kan säkerligen ha påverkat andra bolag i Sverige att följa detta exempel, säger Torbjörn Westman, Head of Assurance KPMG Sverige i en kommentar.

FYRA AV TIO SVENSKAR HAR INTE HÖRT TALAS OM AGENDA 2030

Fyra av tio svenskar har inte hört talas om Agenda 2030 eller de globala målen för hållbar utveckling framgår av en Sifo-undersökning som gjorts på uppdrag av biståndsorganisationen We Effect.

– Det är ett dåligt utgångsläge om Sverige ska lyckas nå upp till de 17 hållbarhetsmålen i Agenda 2030, skriver Mikael Botnen Diamant, konsult inom utvecklingsfrågor i en krönika på OmVärlden.se. Den svenska Agenda 2030-delegationen har i två delredovisningar till regeringen under året bett om medel för en bred folkbildningskampanj. Men i regeringens budgetproposition finns inga särskilda medel aviserade för en sådan nationell kampanj.

SÅ GER AKTIVT KLIMATARBETE POSITIVT AVTRYCK I RESULTATRÄKNINGEN

Ett aktivt klimatarbete är bra för affärerna och ger positiva effekter på resultaträkningen. Det anser drygt 40 procent av 300 företag som Hagainiativet frågat i en enkät. Kostnadsbesparingar, förbättrad varumärkesimage, nya produkter och affärsområden, samt en mer proaktiv riskhantering, är några av de fördelar företagen ser.

Även kundlojalitet och bättre förutsättningar att rekrytera och behålla de bästa medarbetarna, anger företagen som fördelar med att arbeta aktivt med klimatfrågor.

Av de svarande är det 40 procent som ser övervägande fördelar, vilka leder till kostnadsminskningar, och bland de mest aktiva företagen är siffran hela 70 procent. Endast 15 procent av de 300 företagen svarade att klimatarbetet leder till ökade kostnader. Handeln är mest negativ, medan IT- och informationsbranschen är mest positiv. Bygg-, respektive i finansbranschen, är de branscher som uppger att klimatfrågan vuxit mest i betydelse under det senaste året.

Genom undersökningen framkom också att det är tydligt att stora företag ser klimatfrågan som mycket viktig. 57 procent av företagen med mer än en miljard i omsättning ser klimatfrågan som mycket viktig, jämfört med 42 procent med under en miljard i omsättning.

VÄSTRA GÖTALAND FÅR KRITIK FÖR SATSNING PÅ BILISM

I Västra Götaland hart politikerna lanserat "Klimat 2030" – regionens satsning för kraftigt sänkta utsläpp av växthusgaser. Samtidigt är samma Västra Götalandsregion på väg att godkänna ökade utsläpp från trafiken, skriver Göteborgs-Posten.

I den nya länstrafikplanen gäller samma fördelning av pengar som tidigare, 53 procent sätts av till vägsatsningar. Naturvårdsverket anser att det leder till ökad biltrafik, och att det skulle göra det omöjligt att klara miljömålen.

Politiker från flera partier tror att teknikomvandlingen ska lösa klimatutsläppen. Anders Roth från IVL Svenska miljöinstitutet har granskat regionens plan för transportinfrastrukturen och hans dom är hård.

– Vi kan inte säga att vi tror att teknikutvecklingen ska lösa det och inte ta några ytterligare beslut för att så ska ske. Det håller inte, säger Anders Roth till GP.

SOCKERRÖRSETANOL KAN MINSKA GLOBALA UTSLÄPP MED NÄSTAN SEX PROCENT

Etanol gjord på sockerrör i Brasilien skulle kunna minska de globala koldioxidutsläppen med så mycket som 5,6 procent, enligt en ny studie. Enligt forskarna till den nya studien i tidskriften Nature climate change, skulle 14 procent av världens oljeanvändning kunna ersättas med etanol från Brasilien. Detta utan att drabba varken livsmedelsproduktion eller andra miljömål.

Det här är anmärkningsvärt och står i kontrast till många tidigare mer negativa studier kring etanol, menar Pål Börjesson som är professor inom miljö- och energisystem på Lunds tekniska högskola.

·EKOSOFIA·

– Sockerrör är en väldigt högavkastande gröda. Man får ut väldigt mycket etanol per hektar sockerrör. Och ännu mer nu när man inte tänker använda bara sockret som hittills, utan även använder bladen och blad som man normalt sett eldat upp eller låtit vara, säger Pål Börjesson.

– Denna studie visar på potentialen om man gör allting rätt. Sedan i praktiken gör man ju inte alltid rätt. Det handlar mycket om att man ska ha starka politiska styrmedel, regleringar för markanvändningar och att man efterlever de regleringar och styrmedel som finns, säger Pål Börjesson.

Sveriges Radio

SIMRIS I SKÅNE BLIR SJÄLVFÖRSÖRJANDE PÅ EL

Simris utanför Simrishamn kommer att koppla av det ordinarie elnätet. Byn, med 200 invånare, blir den första i Sverige att helt och hållet bli självförsörjande på el genom sol och vindkraft, rapporterar SVT.

– Att vara helt beroende av sol och vind ställer speciella krav på elnätet. Det är viktigt att hålla rätt spänning och frekvens när elen kommer från källor som varierar i sin produktion, säger Johan Mörnstam, vd på Eon, enligt Lokaltidningen Ystad.

I Skellefteå ska Skellefteå Kraft testa hur ett hus fränkopplat från elnätet fungerar med hjälp av ett självförsörjande energisystem.

– Vissa månader är det noll soltimmar här och väldigt kallt. Det är alltså en väsentligt större utmaning att bygga ett fossilfritt självförsörjande hus i norra Sveriges klimat än att göra det längre söderut, säger Christoffer Svanberg från Skellefteå Kraft, enligt Byggindustrin.

AXFOOD SLOPAR FRUKTPÅSAR AV FOSSIL PLAST

Axfood kommer, som första dagligvarukedja, att fasa ut användningen av fruktpåsar av fossil plast och gå över till påsar av sockerrör i sina butiker. Förändringen omfattar cirka 170 miljoner fruktpåsar per år, vilket minskar klimatpåverkan med drygt 60 procent per år. Först ut att byta ut påsarna är två Hemköpsbutiker i Stockholm i slutet av november och i början av nästa beräknas påsarna i alla butiker att vara utbytta. Påsarna av sockerrör är återvinningsbara och sorteras med vanlig plast. Axfood har tidigare tagit flera initiativ för att minska plastanvändningen. Ett sådant är att företaget endast använder bioplast som emballage för det egna sortimentet av frukt och grönt, samt tillverkat bärkassar av sockerrör. Vidare pågår försök med kunder kan panta bärkassar i en Hemköpsbutik i Stockholm.

NU PRESENTERAS DE FÖRSTA SVANENMÄRKTA FONDERNA

Nyligen presenterades de första Svanenmärkta fonderna enligt kriterier som ställts upp av Miljömärkning Sverige. För att uppfylla kriterierna måste fonden avstå från att investera i vissa bolag, genomföra hållbarhetsanalyser, prioritera ägande i de bästa bolagen och ha ett aktivt ägande mot bolagen i fondportföljen. Det måste också regelbundet lämnas in rapporter om fondens hållbarhetsarbete. Totalt måste fonden få att få märkningen uppfylla 24 grundläggande kriterier och kan även uppfylla ett antal kriterier inom frivilliga områden.

”GREENWASH ATT KALLA MÄRKNING AV BILTVÄTTAR FÖR MILJÖCERTIFIERING”

Det är positivt att bensinhandelns företrädare vill få de bilister som tvättar hemma att använda deras biltvättar, men att påskina att bensinhandeln har en egen ”miljöcertifiering” för biltvättar är att gå för långt. Det menar Ragnar Unge, vd för Miljömärkning Sverige, i en debattartikel.

Ragnar Unge skriver i debattartikeln i Aktuell Hållbarhet att det är mycket vilseledande att kalla kampanjen Hållbar biltvätt för en miljöcertifiering. Dels för att de så kallade miljökraven är få och väldigt lågt ställda, bland annat saknas kriterier för vattenanvändning. Dels för att Hållbar biltvätt utger sig för att vara en miljöcertifiering då den kontroll och uppföljning som sker endast består av egenkontroll – inte av en oberoende tredje part.

·EKOSOFIA·

Debattören skriver vidare att det tyvärr finns mycket greenwash och märken som vilseleder konsumenter och Hållbar biltvätt är ytterligare ett i raden. Det finns ett fåtal märkningar, som är så kallade Typ 1 –miljömärkningar och därmed bland de främsta i hela världen. Dit hör bl a Svanen och EU Ecolabel.

SVD SATSAR PÅ NYHETSBRIV OM KLIMATET

SvD stärker klimatbevakningen genom ett nyhetsbrev till läsarna: Klimatkollen med Jenny Stiernstedt.

– Klimatet och omställningen till ett mer hållbart samhälle är en av vår tids viktigaste frågor. Den spänner över i stort sett alla SvD:s bevakningsområden: politik, ekonomi och kultur. Därför är den extra intressant för våra läsare, skriver SvD:s chefredaktör Fredric Karén.

– Jenny Stiernstedt som har bevakat ämnet under flera år här på SvD har nått stor uppmärksamhet för sina artiklar. Hon har väldigt bra omvärldskoll på hur klimatfrågan hanteras politiskt i andra delar av världen. Inte minst USA:s inställning i den här frågan är intressant och oroande att följa, och där är Jenny väldigt insatt.

– Vi upplever att det finns ett ökat intresse och ökad medvetenhet hos SvD:s läsare för den här frågan. Det går igen i valet av bil till vad man äter, vilka kläder man köper, hur man reser. Klimatfrågan spänner som sagt över alla ämnesområden och livsval, det gör den unik.

– Det finns anledning att tro att klimatfrågan blir en viktig valfråga. Såväl Centern som Liberalerna försöker positionera sig som tydliga alternativ till Miljöpartiet.

I vår journalistik försöker vi spegla denna fråga ur både ett mikroperspektiv till makro och den senaste forskningen.

Svenska Dagbladet

Grundläggande miljöutbildning – 23 november 2017

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete – en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande.

Seminarier ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Utbildningen är godkänd enligt Göteborgs stads Miljödiplomering (Svensk Miljöbas).

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

NYTT SEMINARIUM!

Vem säger vad – och varför? – 31 januari 2018

En halvdag om opinion och kommunikation inom miljö och hållbar utveckling.

I en värld där olika intressen försöker styra vad vi uppfattar som sanningar – vem kan man egentligen lita på?

Det här berör i allra högsta grad hållbarhetsfrågorna! Därför erbjuder "de två Eko:na" – Ekosofia och Ekocentrum – en ny utbildning där du får verktygen för att analysera och förstå vad som sägs och skrivs.

Se Ekocentrums hemsida för närmare detaljer – www.ekocentrum.se

Kommunikation för miljö och hållbar utveckling

En stark och trovärdig hållbarhetsprofil är i dag en avgörande framgångsfaktor för många företag och organisationer. Men hur går man tillväga – vad är tillåtet och otilåtet i marknadsföringen, vilka krav ställer omvärlden och hur lyckas man på bästa sätt förmedla att man har ett seriöst hållbarhetsarbete till medarbetare, kunder och andra intressenter.

Ett seminarium med workshop. Se vår hemsida för närmare detaljer

www.ekosofia.se

Parisavtalet – risker och möjligheter för företag

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av FN:s klimatavtal i Paris. Vi redovisar de viktigaste överenskommelserna och besluten, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

Agenda 2030 – FN:s globala hållbara utvecklingsmål

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av FN:s mål för hållbar utveckling.

Vi redovisar de viktigaste slutsatserna, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

– Vi är den första generationen som kan utrota fattigdomen och den sista som kan bekämpa klimatförändringarna, säger Ban Ki-moon, tidigare generalsekreterare i FN.

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus, romanus@ekosofia.se.

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg, magnus.ruberg@ekosofia.se.

Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekosofi – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång.

Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod.

Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg.

För ytterligare information – www.ekosofia.se